ARCHIEF

1ste Jaargang No. 7 — December 1952

van Mens tot Mens

Orgaan van de Ver. voor Maatschappelijk Werk op Humanistische grondslag „Humanitas" en het Humanistisch Thuisfront

Met volle kracht vooruit!

„Humanitas" bestaat nu ongeveer zeven en een half jaar. En als wij terugzien en nagaan, wat wij in die tijd onder moeilijke omstandigheden hebben opgebouwd, mogen wij bepaald niet mopperen. De belangstelling voor het maatschappelijk werk was in buiten-kerkelijke kringen, zacht uitgedrukt, matig. De een vond, dat de Overheid er maar voor moest zorgen, en een ander maakte zich er van af door zo nu en dan eens een bloempje of speldje te kopen voor reclassering of kinderbescherming. Op de vraag „ben ik mijn broeders hoeder?" gaf men liefst geen antwoord, hoewel men meestal bedoelde, dat men zich voor het lot van de in noodverkerende medemens niet verantwoordelijk voelde.

Natuurlijk waren er ook vóór de oorlog al wel uitzonderingen. Op het terrein van de drankbestrijding bijv. namen de buiten-kerkelijken zelfs een vooraanstaande plaats in.

Op de bres voor Ellinchem

(Zie pag. 4 en 5)

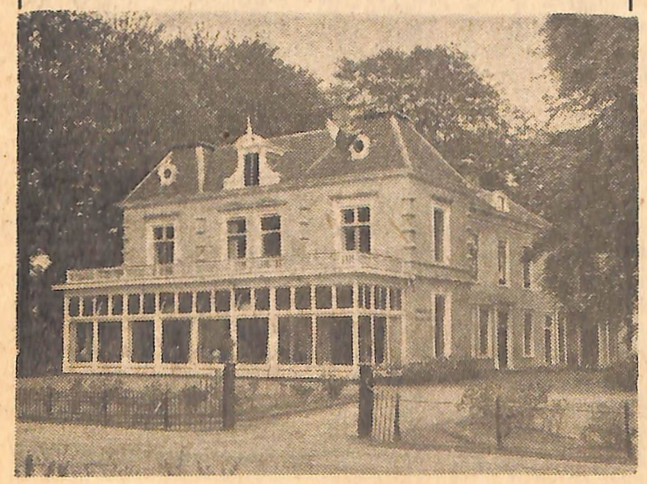

In allerlei instellingen op algemene grondslag vonden wij ook vrij veel buiten-kerkelijke medewerkers. En dan deed menigeen in zijn naaste omgeving dikwijls in stilte heel wat goed.

Het was echter alles incidenteel, zonder veel verband. Van een sterk levend, algemeen besef onder de buiten-kerkelijken, dat wij gezamenlijk hier een taak hebben, dat wij samen hebben op te komen voor het lenigen van nood onder deze grote groep onzer bevolking, zoals de kerkelijken zich verantwoordelijk voelen voor het leed hunner geloofsgenoten, van een dergelijk besef viel maar weinig te bespeuren.

Toen onmiddellijk na het einde van de oorlog „Humanitas" zich meldde om deze taak op zich te nemen, vond zij dan ook geen grondslag om op voort te bouwen, hoogstens hier en daar een aanknopingspunt. Daarbij kwam nog, dat men vreemd stond tegenover de opvatting, waarvan deze nieuwe vereniging uitging, dat het maatschappelijk werk meer is dan alleen het verlenen van wat stoffelijke hulp, maar dat het ook verlichting heeft te brengen in geestelijke en zedelijke noden. Het doel moet zijn weer wat zon te brengen in levens, die in duisternis dreigen onder te gaan, nieuwe levensmoed te schenken aan hen, die in wanhoop neerzitten, een nieuwe weg te wijzen aan hen, die het spoor zijn kwijt geraakt.

Het besef groeide, dat het verlenen van geestelijke en zedelijke steun slechts mogelijk is op grondslag van een levensbeschouwing en dat voor buiten-kerkelijken dit moet zijn een humanistische getinte levensbeschouwing. Waaronder wij verstaan een levensbeschouwing, gegrond op een in gemeenschapsgevoel wortelend besef van verantwoordelijkheid voor het lot van de evennaaste en voor een in alle opzichten gezond maatschappelijk leven. Het is dit verantwoordelijkheidsbesef, dat ons gedreven heeft in het maatschappelijk werk, het is door het aankweken van verantwoordelijkheidsbesef, dat wij de in geestelijke nood verkerende medemens willen helpen zijn moeilijk heden te boven te komen.

Te verwonderen valt het niet, dat deze nieuwe opvattingen

in de kringen der buiten-kerkelijken slechts langzaam doordringen. Dit leidt tot een voortdurende spanning bij de opbouw van ons werk. Want het werk stormt op ons toe en wij zouden graag nog veel meer willen aanpakken. Maar de middelen schieten telkens weer tekort!
Wij zouden nog zo veel kunnen doen, als wij maar meer steun kregen, als er maar niet zo velen waren, die zich van hun verantwoordelijkheid voor het lot van hun in nood verkerende medemens menen te kunnen afmaken met de Kains-vraag: ben ik mijns broeders hoeder?
Wij hebben in de zeven en een half jaar van ons bestaan al heel wat bereikt, maar wij staan nog maar aan het begin. Aan ons, leden van „Humanitas", de taak om het zaad verder uit te strooien door nieuwe leden te winnen, mee te helpen bij het inzamelen van gelden, de beginselen, waardoor wij gedreven worden, te doen doordringen in de kringen der buiten-kerkelijken.

Het is niet veel, dat wij u in ruil hebben aan te bieden: alleen maar een beetje voldoening, te hebben bijgedragen aan een goed werk, de leniging van de nood onder onze medemensen. Maar is dit eigenlijk niet heel veel? Want nog altijd schuilt een diepe waarheid in het woord van Georges Duhamel: *De grootste vreugde is het geluk te geven.*

Mr J. IN 'T VELD.

P.S. O ja, daar bedenk ik mij, dat de redactie van mij waarschijnlijk een opwekking ook verwachtte om mee te helpen aan het slagen van onze puzzle-actie ten bate van ons kinderhuis Ellinchem. Maar is dat na het voorgaande nog wel nodig? Als er iets is, dat aanspraak mag maken op onze belangstelling, dan toch zeker het werk van de kinderbescherming, de opvoeding van de stumpers, die van wege de huiselijke omstandigheden aan de ouderlijke macht moesten worden onttrokken.

De oude en nieuwe redactie wensen alle lezers en vrienden een prettig jaareinde toe, een gelukkig begin van 1953 en een voorspoedig verloop van dit nieuwe jaar. Zij hopen van harte u in het komende jaar steeds vaker en met grotere regelmaat, middels de kolommen van dit blad, onder de ogen te komen met opgewekt nieuws.

„DE REDACTIE VAN VAN MENS TOT MENS."

De waarnemende redactie biedt de lezers excuses aan voor het late verschijnen van dit nummer. Na het vertrek van J. de Bruijn van het Centraal Bureau was „Van Mens tot Mens" zonder redacteur. Zaterdag 13 December heeft het Centraal Bestuur aan de leemte, die daardoor ontstaan is, een einde gemaakt door tot redacteuren te benoemen: de heren Henk Beuke en T. van Grootheest.
De beide nieuwe redacteuren treden op, te beginnen met het nummer, dat op 1 Januari 1953 zal verschijnen.
Met ingang van dit eerste nummer in 1953 berust de verantwoordelijkheid voor de inhoud geheel bij de nieuwe redactie.
Het Humanistisch Thuisfront zal, als steeds, gastvrijheid in deze kolommen genieten. De redactie wordt na 1 Januari echter niet meer met het Thuisfront gezamenlijk gevoerd.

HUMANISTISCH THUISFRONT

Bezinningsbijeenkomsten voor militairen

In de aanwezigheid van vele militaire en burgerlijke autoriteiten is op Maandag 17 November het Vormings- en Bezinningscentrum van het Humanistisch Thuisfront te Nunspeet geopend. Het Centrum is ondergebracht in het Conferentie-oord De Ark van het Humanistisch Verbond.
Voorlopig wordt, met financiële medewerking van de minister van Oorlog, begonnen met een tiental bezinningsbijeenkomsten ieder van vier dagen, waarvan er twee zijn gehouden in de laatste helft van November en de overige acht zullen worden gehouden in de maanden Februari en Maart van het komende jaar. Daarna hoopt men zoveel medewerking van het ministerie te verkrijgen, dat in het najaar van 1953 en in 1954 en volgende jaren het werk regelmatig zal kunnen worden voortgezet.
In iedere bijeenkomst zal plaats zijn voor 25 à 30 militairen. Dat er behoefte aan bestaat blijkt uit het feit, dat zich bij een eerste oproep in de kranten meer dan 600 militairen voor deze bijeenkomsten opgaven. We zullen dus niet eens in staat zijn deze eerste stroom in de eerste tien bijeenkomsten te verwerken. Waar ik op verzoek van het hoofdbestuur van het Thuisfront en in overleg met het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond de leiding van deze bijeenkomsten op mij heb genomen, gevoel ik er behoefte aan om van tijd tot tijd in de Humanistische tijdschriften verslag te doen van deze bijeenkomsten om onze lezers op de hoogte te houden van dit m.i. zo belangrijke werk. Nu de eerste twee bijeenkomsten achter de rug zijn, is het mogelijk een allereerste, uiteraard nog onvolledige, indruk weer te geven.
Vooraf een opmerking die van groot belang is om mogelijke misverstanden te voorkomen. De geestelijke verzorging, want daarom gaat het hier toch, richt zich tot de mens in een bepaald verband zonder zich daarbij uit te spreken over de waarde van dat verband. Om een duidelijk voorbeeld te noemen: onze geestelijke verzorging van arbeiders in de D.U.W.-kampen betekent geen uitspraak van Humanistische zijde voor of tegen het handhaven van D.U.W.-kampen. Het is niet de taak van de verzorgingsapparaten om zich daarover uit te spreken. Zo betekent dan ook een geestelijke verzorging van militairen niet een uitspraak voor of tegen de handhaving van een leger en ook niet een uitspraak voor of tegen de juistheid van een of andere politiek in wier dienst zulk een leger wellicht zou kunnen worden gebruikt. Humanistische geestelijke verzorging betekent niet meer of niet minder dan de erkenning van het feit, dat de individuele mens in vele gevallen bij zijn persoonlijke geestelijke, zedelijke en levensbeschouwelijke ontplooiing en zelfhandhaving de hulp van anderen niet kan ontberen en dat nu juist bepaalde situaties zulk een hulp extra nodig kunnen maken. Daarom vindt men het verlangen van Humanistische zijde om deze geestelijke verzorging onder zieken, D.U.W.-arbeiders, gevangenen, soldaten en anderen te kunnen verrichten. Wie meent, dat het Humanistisch Verbond of welke organisatie ook met het verrichten van deze verzorging tegelijkertijd een uitspraak doet over de verbanden waarin deze verzorging moet worden uitgeoefend verstaat het wezen van deze verzorging niet.
Het gaat hier om een verband dat door het overgrote deel van het Nederlandse volk noodzakelijk wordt geacht, zolang een enigszins belangrijk aantal buitenkerkelijken daaraan deelneemt hebben Humanistisch geestelijke verzorgers er een taak.
Het spreekt verder vanzelf, dat als men dit werk verricht, men voor de leiding mensen behoort te kiezen, die dit werk positief, zonder innerlijke weerstanden, kunnen verrichten. Iemand die innerlijk wordt geremd is in het algemeen voor geestelijke vorming en verzorging niet de geschikte man.
En nu de bijeenkomsten.
Nu ik de rapporten nog eens doorblader die door het overgrote gedeelte van deze eerste 60 deelnemers zijn geschreven, word ik weer getroffen door het enthousiasme dat er bij allen, zonder enige uitzondering, uit spreekt. O zeker, de deelnemers zijn niet zonder critiek, gelukkig niet, het zou in onze geest al een heel slechte bezinning zijn geweest als de deelnemers er critiekloos uit waren te voorschijn gekomen. Maar enthousiast en volledig enthousiast, los van de vraag of ze ook nog op bepaalde delen critiek hebben. En waarom? Omdat hier in enkele dagen plotseling doorbrak, dat waarvoor nu juist de militaire dienst voor deze niet-godsdienstige jongemannen geen gelegenheid biedt: een bezinning op eigen leven en levensproblemen in een geest waar ze volledig ja op kunnen zeggen. Wie de gesprekken in de ochtenduren heeft meegemaakt, het eerlijk naar elkaar luisteren en het voorzichtig spreken om tot juiste en waardevolle conclusies te komen, het gretig opnemen van de voordrachten en inleidingen die in de avonduren werden gehouden, wie het heeft meegemaakt, dat na een lezing over Albert Schweitzer gezegd wordt: we gaan nog een drie kwartier Bach-muziek draaien, maar wie moe is kan gerust in de andere zaal wat gaan lezen of praten, en dat dan meer dan twee derde van de deelnemers in stille aandacht drie kwartier blijft luisteren, wie de werkdrift van sommige deelnemers heeft gezien in de middaguren in de werkplaats bij het boetseren, pottenbakken, houtsnijden en schilderen, die weet, ook zonder aan dat aantal van 600 te denken, dat hier in een werkelijke behoefte werd voorzien, dat zich hier voor vele jonge mensen een sfeer ontwikkelt waarin ze zich voortaan voorgoed zullen thuis gevoelen.
Heerlijk was de rust in deze bijeenkomsten, vele deelnemers spreken er over in hun rapporten. Is dat eigenlijk niet wonderlijk, dat één van de beste herinneringen aan een bijeenkomst met dertig dienstplichtige militairen is, dat het er zo heerlijk rustig was? Toch is het zo. Wat heeft deze rust velen van de deelnemers weldadig aangedaan.
Een tweede herinnering is de verdraagzame, vriendschappelijke sfeer, die ons er niet van weerhield om heel scherp te zeggen hoe we over de dingen dachten. In een van de beide bijeenkomsten was een protestantse deelnemer die achteraf schrijft: „De bijeenkomst die het Humanistisch Thuisfront gehouden heeft, heeft naar mijn mening geen zieltjes winnen tot strekking gehad, met recht is het een bezinningsbijeenkomst geweest. Schrijver dezes, die zo nu en dan de kerk bezoekt, is nl. tot bezinning gekomen, hij is dichter tot zijn geloof gekomen". Ik vind dit het mooiste compliment dat deze bijeenkomsten konden krijgen.
Alle deelnemers hebben dit ook aanvaard, deze bijeenkomsten waren geen propaganda-bijeenkomsten voor welke levensovertuiging ook, maar een poging tot persoonlijke bezinning in een Humanistisch klimaat.
Mogen we de programma-punten nog even doorlopen.
De ochtenduren werden besteed aan gesprek en discussie. Als regel kwamen de onderwerpen uit de deelnemers zelf naar voren. We begonnen dan meestal tot de koffie in kleine groepen van vijf tot zeven man met voorbereidende besprekingen, na de koffie werden de resultaten uitgewisseld en trachtten we tot conclusies te komen, waarbij er nimmer naar werd gestreefd één mening te doen zegevieren, waarbij de verschillende facetten van een probleem rustig in ogenschouw werden genomen en waarbij er ook niet naar werd gestreefd de problemen nu en voor goed op te lossen. Vele deelnemers namen aan deze gesprekken deel.
Als onderwerpen kwamen bijv. naar voren: Wat is Humanisme; De betekenis van de verdraagzaamheid in theorie en practijk; Opvoedingsproblemen; Welke betekenis heeft de Bijbel voor ons; Humanisme, Liberalisme en Socialisme; Verdraagzaamheid, geweld en militairisme.
In de middaguren waren er keuze-mogelijkheden: òf naar Vierhouten naar de

(Zie verder pag. 6).

BOEK VAN U

Een grote gebeurtenis voor het Humanistisch Thuisfront was de opening van het vormings- en bezinningscentrum te Nunspeet. In een hiernevens geplaatst artikel kunt u hierover het een en ander lezen. Daar behoef ik dus niet over te schrijven. Maar ik heb dit aanloopje nodig om u nog enige andere belangrijke mededelingen en tevens een verzoek te doen.
Begin 1953 zal bij het nieuwe kazernement te Havelte ons derde Militair tehuis worden geopend, dat stellig aan een dringende behoefte zal voorzien, omdat er in de wijde omtrek, — behalve Drents natuurschoon — geen enkele behoorlijke recreatie voor militairen is te vinden. Ik laat hier buiten beschouwing de recreatie, die in het kamp zelf wordt geboden. Het Humanistisch Thuisfront zal dus de eerste zijn, die voor deze „burgers in uniform" een tehuis opent, waarin ze naast gezelligheid en sfeer ook gelegenheid zullen vinden om te studeren, te lezen en handenarbeid etc. te beoefenen.
In Amersfoort zijn we er eindelijk in geslaagd om een uitermate geschikt pand in handen te krijgen. Ook dit huis zullen wij in het begin van het volgend jaar kunnen betrekken, zodat wij dan met recht voeten onder eigen tafel kunnen steken. Het gehuurder deel van de Amersfoortse Tekenacademie beantwoordt allang niet meer aan de gestelde eisen en is te klein geworden om behoorlijk ons werk te ontplooien. In het nieuwe huis is een uitstekende gelegenheid voor het inrichten van een lees- en studiezaal, zodat in een reeds lang gevoelde behoefte kan worden voorzien. Over de verdere bijzonderheden van deze twee nieuwe tehuizen een volgende keer meer. Waar ik echter niet mee kan wachten, dat is met mijn verzoek. In onze tehuizen te Amersfoort en Havelte moeten, zoals ik reeds schreef, ook komen goed ingerichte lees- en studiezalen. Dat is een uitstekend voornemen zult u zeggen, maar kunt u zich een goed ingerichte leeszaal voorstellen zonder boeken. Een goed verstaander heeft maar een half woord nodig. Ook u neem ik aan! Dus.... een boek van u voor de Militaire tehuizen te Amersfoort en Havelte van het Humanistisch Thuisfront, te zenden aan het Centraal Bureau: Hekelveld 16 te Amsterdam.

Er rust een zilveren dak op ons kinderhuis

Deze uitspraak klinkt u waarschijnlijk niet vreemd in de oren. En dat het niet veel goeds inhoudt zal u ook niet onbekend zijn. Het wil nl. zeggen, dat we ons om de opening van „Ellinchem" mogelijk te maken, heel wat financiële kopzorg op de toch al zwakke hals hebben moeten halen. Mooi, dat hebben we dus, die kopzorg bedoel ik.
Nu is daar wel iets aan te doen....

WE LICHTEN EENVOUDIG DAT DAK ER AF!

Eenvoudig?.... Ja zeker, eenvoudig, als u ten minste bereid bent even een handje te helpen. Nee, schrikt u maar niet, portemonnaie en girosaldo, cheque- en spaarbankboekje blijven dit keer ongemoeid. Wat we dan wel van u verwachten? 't Is nogal simpel! Op de bladzijde hier tegenover, ziet u een prijsvraag afgedrukt, (dat was u natuurlijk al opgevallen), evenals die 10 papiertjes, die uit dit blad kwamen rollen toen u het opendeed. Heeft u ze? Prachtig, dan kunnen we aan de slag gaan.

Het is de bedoeling.... dat u deze 10 formulieren ter hand stelt aan evenveel vrienden, kennissen of familieleden en ze overhaalt om aan deze prijsvraag deel te nemen.

Dat laatste is erg belangrijk.... en 't zal u niet veel moeite kosten, als u ziet welke prachtige prijzen er beschikbaar zijn. Steek dus de prijsvraagformulieren even bij u en tijg er mee aan het werk.
Bedenk wel.... dat deze onbeduidende papiertjes en uw medewerking ervoor kunnen zorgen, dat ons kinderhuis, ook inderdaad ons kinderhuis blijft!

Is dat te veel gezegd? Rekent u dan het volgende sommetje maar eens uit.
6500 leden × 10 deelnemers × 50 ct = ...?

MOGEN WE U EEN „TIP" GEVEN?

Kerstmis en oudejaarsavond.... twee prachtige gelegenheden om uw vrienden en familieleden op onze prijsvraag opmerkzaam te maken. We zitten dan toch zo gezellig bij elkaar, waarom zullen we die tijd dan niet benutten om eens een paar stevige woordjes over ons kinderhuis in het midden te brengen? Juist op deze dagen is men vlugger bereid om iets voor anderen te doen dan gewoonlijk. U kunt de koe direct bij de horens vatten als u er voor zorgt, dat u afgezien van de prijsvraagformulieren, ook een paar briefkaarten en extra postzegels bij u hebt. Dan blijft het niet bij het goede voornemen alleen.
Het kan natuurlijk ook anders, dit was alleen maar even een „tip".

Ja, daar staat u van te kijken, maar is het onmogelijk? Zeker niet als u meehelpt. We weten, dat u Ellinchem een goed hart toedraagt, wij weten ook, dat u ons niet in de steek zult laten nu u weet, dat het kinderhuis uw hulp zo dringend nodig heeft. Daarom:

EVEN DAT DAK ER AF! 'T KAN!!!

P.S.: U stuurt toch zelf ook een oplossing in?

Plak hier de extra postzegels (6 ct)	
Hier de oplossing	Humanitas. Postbus 1702
Naam en adres v. inzender hier.	Amsterdam.

PRIJSVRAAG ten bate van Kinderhuis „ELLINCHEM"

Doe goed! Doe mee! (en win een prijs t.w.v. f. 500.-)

't Is voor Kinderhuis „ELLINCHEM"!

„ELLINCHEM" in Rheden, het eerste Humanitastehuis voor het misdeelde kind, heeft Uw hulp nodig... Wilt U niet iets doen voor deze kinderen, die altijd al zo ontzettend veel tekort gekomen zijn? Zij hebben Uw genegenheid zo hard, zo héél hard nodig . . . Doet U het? Dit is alles wat wij van U vragen: doe mee aan onze prijsvraag.

DIT IS DE OPGAVE:

a) Schrijf op, hoe het (ontbrekende) speelgoed heet, waarmee de kinderen in de 4 tekeningen spelen.

b) Plaats die 4 woorden in volgorde van de nummers onder elkaar.

c) De begin-letters van deze 4 woorden moeten nu samen een meisjesnaam (van 4 letters dus) vormen. Deze meisjesnaam is de oplossing van de prijsvraag.

DOE NU ZÓ:

a) Schrijf Uw oplossing (dus alleen de meisjesnaam) in blokletters op een briefkaart. Plak naast het gewone porto (dus alléén op de **adreszijde**) 50 cent postzegels extra. Vermeld duidelijk Uw naam en adres.

b) Voor girohouders: stort 50 ct op girorekening nr. 582000 t.n.v. „Humanitas", Amsterdam. Oplossing op het strookje.

c) Stuur Uw oplossing vóór 20 Januari 1953 aan: „Humanitas", Postbus 1702, Amsterdam. U mag zoveel oplossingen inzenden als U wilt!

1

2

3

4
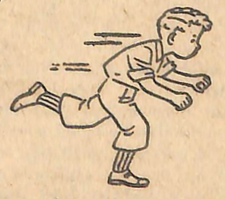

DIT ZIJN DE PRIJZEN:

HOOFDPRIJS: Goederenbon t.w.v. *f* **500.-** *(U koopt, wij betalen!)*
2e PRIJS: Goederenbon t.w.v. *f* **200.-** *(U koopt, wij betalen!)*
3e PRIJS: Goederenbon t.w.v. *f* **100.-** *(U koopt, wij betalen!)*

En vele andere aantrekkelijke prijzen (electrische scheerapparaten, fototoestellen, autopeds enz.)

Stichting Kindertehuizen van
HUMANITAS
Opbrengst bestemd voor completering inventaris en gedeeltelijke verbouwing.

UITSLAG: De trekking vindt plaats t.o.v. notaris E. Bennink Bolt. Prijswinnaars ontvangen bericht in Januari 1953.
Goedgekeurd door B. en W. Amsterdam bij besluit 615/644 A.Z. d.d. 1 December 1952.

Bezinningsbijeenkomsten voor militairen

(Vervolg van pag. 3)

werkplaats voor practische arbeid, òf mee op biologische speurtocht òf rustig blijven studeren. Van alle drie de mogelijkheden werd met grote toewijding gebruik gemaakt.
In de avond waren er programma's met culturele strekking, bijv. De Negerslaaf en de negro-spirituals; Het leven en de gedachten van Albert Schweitzer; Peer Gynt van Hendrik Ibsen en Het leven en het werk van Vincent van Gogh. De meeste inleidingen werden omlijst door voordracht, zang of muziek.
Bij het eerste onderwerp zong Sieb Koning prachtige negro-spirituals, bij het tweede onderwerp was muziek van Bach, bij het derde werd de Peer Gyntsuite van Grieg ten gehore gebracht, bij het laatste onderwerp werden lichtbeelden vertoond en volgde de volgende middag een bezoek aan het Rijksmuseum Kröller—Müller dat een diepe indruk op de deelnemers maakte.
Natuurlijk bleef er tussen de bedrijven door een aantal vrije uren over, uren waarin men wat wandelde in de omtrek, wat zat te babbelen, een partijtje dam of biljart speelde of zich met de boeken uit de bibliotheek of de tijdschriften bezighield.
Sommige deelnemers maakten ook van de gelegenheid gebruik om met de leider van het centrum nog eens een wat meer persoonlijk gesprek te hebben.
Terugblikkende op deze proef durf ik te zeggen: het is goed geweest. Natuurlijk zullen we nog veel moeten nadenken over inhoud en methoden van deze bijeenkomsten en dan zullen vanzelfsprekend nog verbeteringen kunnen worden aangebracht.
Mag ik eindigen met nog twee korte citaten uit genoemde rapporten van de deelnemers die nog eens de betekenis van deze bijeenkomsten aanduiden: „Nu voel ik, dat ik me als buitenkerkelijke naast de Protestanten en Katholieken niet eenzaam hoef te voelen, wat ik eerder al dacht dat toch ook mogelijk moest zijn".
„Eén verworven inzicht bezit ik: Deze bijeenkomsten moeten herhaald worden voor alle buitenkerkelijke militairen".

H. LIPS

CONTRIBUTIEBETALING HUMANISTISCH THUISFRONT

Verschillende contribuanten en begunstigers van het Humanistisch Thuisfront hebben hun bijdragen over *1952* nog niet aan ons overgemaakt. Wij zouden het zeer op prijs stellen, wanneer dit vóór het einde van het jaar zou gebeuren. U weet het, uw bijdrage kan op verschillende manieren aan ons worden overgemaakt, nl. door storting of overschrijving op onze bankrekening bij de Twentsche Bank N.V., hoofdkantoor Amsterdam, op onze girorekening no. 523634, door middel van een postwissel, of door het plakken van postzegels op een briefkaart en deze verzenden aan ons Centraal bureau, Hekelveld 16, Amsterdam. In het laatste geval mag u niet meer dan *f* 1,– aan postzegels boven de gewone porti plakken. Onzerzijds is er natuurlijk geen bezwaar tegen, wanneer u tegelijkertijd uw contributie of bijdrage voor 1953 wilt overschrijven. Bij voorbaat onze hartelijke dank.

J. TERLINGEN

VARA-SPEELGOEDACTIE

Het succes van deze actie is dit jaar weer zo groot, dat Humanitas 1300 kinderen op Sinterklaasdag met een mooi geschenk heeft kunnen verrassen.
We verheugen ons erover, om op deze wijze voor Sint Nicolaas te kunnen spelen en in het volgend nummer van „Van Mens tot Mens" hopen we te vertellen, hoe deze tocht „over de hoge, hoge daken" is verlopen.

NIEUWS UIT GEWESTEN EN AFDELINGEN

HUMANITAS

VROUWENAVONDJE

Elke Dinsdagavond, al vóór acht uur komen ze binnen; tassen met breiwerk in de hand en opgewekt pratend.
Het is een goed teken, dat ze meestal aan de vroege kant zijn. Bewijs, dat ze het prettig vinden. Ze zijn er echt eens een avond uit. En dat hebben deze vrouwen zo nodig. Ze hebben haast allemaal haar bijzondere moeilijkheden, weinig ontspanning. De ene is van haar man gescheiden en woont nu met haar jongetje bij een oude vader in. Ze heeft er veel verdriet van. Ze kwam bij ons op het spreekuur. We vonden, dat we haar niet los mochten laten en zo kwam ze op ons avondje.
Een ander heeft een gebrekkig, debiel kind. Ze heeft het er heel zwaar mee. Ook zij komt.
Zo hebben ze haast allemaal wel wat: ziekte, werkloosheid, jaren in de steun. En zo trachten wij wat ontspanning te geven en de zorgen wat lichter te maken. Het eerste gedeelte van de avond praten we over allerlei dingen, als: geroddel in de buurt, huishoudgeld, sparen, goed en slechte ontspanning, werkloosheid, woningnood en het is vaak verwonderlijk hoe zuiver deze eenvoudige vrouwen vele dingen aanvoelen.
Dan drinken we een kopje thee met een koekje en intussen wordt het spaargeld betaald voor ons zomeruitstapje. Dit jaar willen ze zelfs twee dagen. En tot slot lezen we voor uit een goed boek. Dat is altijd een dankbaar werk. Allemaal genieten we er evenveel van.
Prompt 10 uur is het afgelopen. Het breiwerk gaat weer in de tassen en de schare gaat huiswaarts.
In huis kunnen we ze buiten horen lachen met elkaar. Weer met moed gaan ze naar de wachtende taak thuis.
Zo houden we een band en kunnen ook verder helpen als het nodig is.
Negen van deze vrouwen konden we deze zomer laten deelnemen aan een vacantieweek voor vermoeide huisvrouwen als onderdeel van ons algemeen maatschappelijk werk in deze gezinnen zijn de hierbeschreven contacten van niet te onderschatten betekenis.
Wat deze vrouwen een heerlijke week gehad hebben! Er is nog veel over gesproken. Ze waren immers nog nooit met vacantie geweest!
Zo helpen we elkaar. Want ook de vrouwen helpen ons: met het bekendmaken van het werk van „Humanitas", met onze collecten.
Altijd zijn ze bereid ons te helpen. En dat werkt het allerprettigste als je wederkerig wat voor elkaar doet.
Langzaam aan hopen we met de vrouwen, die op ons spreekuur komen, meerdere avondjes op te bouwen. Het is louter winst. Winst voor de vrouwen zelf, winst voor de leidsters, die er zelf zoveel rijker door worden en winst voor „Humanitas".

AFD. MIJNSTREEK

De afdeling „Mijnstreek" organiseert op 26, 27 en 28 December a.s. een bazartentoonstelling, die zowel wat voorbereiding als afwerking betreft, in het brandpunt van de belangstelling staat. Dit wordt een krachttoer, die, als hij slaagt, een mooie propaganda voor „Humanitas" en een krachtige stimulans voor bestuur en medewerkers zal zijn om op de ingeslagen weg voort te gaan. Zou het een mislukking worden, dan zullen onze tegenstanders — en die zijn er velen — in hun vuistje lachen. Veel werk zou dan vergeefs zijn.
Een fiasco wordt 't echter niet, daar „Humanitas" al een té goede naam heeft en vele harten heeft veroverd. Laten alle leden en aanhangers nog eens bij zichzelf nagaan, of ze nog iets kunnen doen, dat de overwinning groter maakt. We weten, dat velen nog bezig zijn „iets" te maken voor de bazar. Laat het niet op de laatste dagen aankomen.
Hierbij doen we dus een beroep op allen, die nog „iets" onder handen hebben of gereed hebben liggen. Even brengen of een seintje geven, dat het opgehaald kan worden.
„Is deze bazar, die ontzaglijk veel werk meebrengt, nu wel noodzakelijk?" zullen sommigen vragen. We zouden kunnen antwoorden met: „Als 't niet nodig was, deden we het niet".
Het is echter zo, dat we bijna voortdurend krap bij kas zitten, omdat we grote uitgaven hebben en de gemeentelijke subsidies óf achterwege blijven óf in een zeer vertraagd tempo binnenkomen. Het is dus nodig, dat we iets op touw zetten, om 'n slag vóór te blijven.
Doen we dit niet, dan zitten we op een ongunstig ogenblik aan de grond.
Bovendien zit er winst voor ons in wat het ledental betreft en een mogelijk betere waardering voor ons werk.
Men weet hier allen in het zuiden, dat de kerkelijke instellingen de mensen de centen uit de zak weten te kloppen, met vaak onbenullige attracties. „Humanitas" wil ook wel centen zien, maar zij wil er iets goeds voor bieden.
Velen doen (deden) een beroep op „Humanitas". Nu doet „Humanitas" een beroep op u.
We vergeten bijna te vertellen, dat dit hele gebeuren zal plaats vinden in de Neutrale Volksschool, die hiervoor geheel wordt afgestaan. Daarom moest dit in de Kerstvacantie geschieden. Dit sportieve gebaar van het bestuur dezer school stellen wij op hoge prijs en legt „Humanitas" verplichtingen op.
Reden te meer, deze school op één of meer van de genoemde data met een bezoek te vereren.

H.

AFD ZWOLLE

ONZE EERSTE COLLECTE

In onze jaarvergadering van 6 Mei 1952 werd een bespreking gewijd aan de collecte, welke wij in de week van 15—20 September zouden houden. Doordat ons door de betrokken autoriteiten hiervoor toestemming was verleend, konden we zeggen: „Het begin is er, maar hoe zullen wij dit varkentje verder wassen? Hoe zal het publiek reageren, nu wij voor de eerste maal in het openbaar een beroep gaan doen op hun geldelijke steun?"
De verleende vergunning betrof zowel een lijst- als een straatcollecte. Wij waren het er over eens, dat de lijstcollecte zich zou bepalen tot een bezoek aan de geestverwanten. De straatcollecte of speldjesdag zou, zoals alle andere collectes, zo breed mogelijk worden opgezet. Welnu, op deze basis werd het werk georganiseerd en tot onze grote voldoening vonden wij 38 personen (mannen en vrouwen) uit eigen en uit de kring van onze geestverwanten bereid met de lijsten op pad te gaan. Ons bestuur had daartoe ongeveer 1000 adressen verzameld en deze straatsgewijze ingedeeld.
Iedere medewerker(ster) kreeg een lijstje mede, waarop 25 tot 30 adressen waren vermeld gelegen in de naaste omgeving van de collectant. Voor de straatcollecte hadden wij 22 collectanten (een te gering aantal!), die op de meest daarvoor in aanmerking komende punten hun plaats innamen. Op 8 September hebben wij alle collectanten tot een bijeenkomst uitgenodigd ten einde hen, naar aanleiding van gestelde vragen iets te vertellen over het werk van „Humanitas". Hieraan gaven 25 personen gehoor. En toen aan het werk. Men vroeg ons: „Wat denkt u van de opbrengst?" Hierop een antwoord te geven was moeilijk. Wij dachten waarschijnlijk een bedrag van plm. 400 gulden te bereiken. En nu het resultaat!! De opbrengst der lijsten van *f* 356,05, van de buscollecte *f* 229,55. **Totaal *f* 585,60.** De onkosten bedroegen *f* 37,87, zodat aan het Centraal Bureau *f* 328,64 en aan onze afdeling *f* 219,09 ten deel viel, resp. 60 en 40 % van de netto-opbrengst.
22 October hielden wij een buitengewone vergadering voor onze leden en de medewerkers(sters) aan de collecte, opdat wij van hun ervaringen op de hoogte kwamen en waarmede met de volgende collecte rekening kan worden gehouden. Bovendien vonden wij een tiental personen bereid om op huisbezoek te gaan. Aan de te bezoeken personen zal een door onze afdeling uitgegeven folder worden uitgereikt.
Inderdaad zijn wij over de medewerking, het verloop en de uitslag van deze actie zeer tevreden en hopen het volgend jaar het aantal collectanten nog op te voeren en dan onder de leuze: **„Niet minder dan duizend gulden"** weer aan de slag te gaan!!!
Zwolle, 31 Oct. 1952

I. P. VAN DER VEEN

AFD ROTTERDAM

De oudeliedenzorg.
In de afgelopen zomer is uitbreiding van dit werk voorbereid. In de maanden Juni—September werden autobustochten georganiseerd door Hillesluis en Vreewijk naar Oisterwijk e.o., door Rotterdam, naar het Groot Handelsgebouw, Kralingerhout, Plaswijck, het Westland, (druiven eten), naar Den Haag en Scheveningen.
Nu het winterseizoen weer is aangebroken, zijn sociëteiten aan de Linker Maasoever gevestigde Gebouw Pniël, Riederlaan op Maandagmiddag, gebouw C.J.-M.V., Oranjeboomstraat op Dinsdagmiddag, Blazoenstraat 9 op Woensdagmiddag en Zuider Volkshuis, Brink 7 op Donderdagmiddag. Overal aanvang twee uur. Het is er zeer gezellig, er is een bibliotheek, bij de ene sociëteit wat uitgebreider dan bij de andere, ook om boeken mee naar huis te nemen. Er is een begin gemaakt met handwerken door de vrouwen. Reeds enige malen hebben bezoekers(sters) van de middagbijeenkomsten gezamenlijk het Colosseumtheater bezocht en daar genoten van een gratis bioscoopje.
Onze commissie-leden bezoeken zieken en gebrekkigen, fleuren met een bloemetje of een schaaltje fruit het leven van vele ouden van dagen op. Het is prachtig werk, dat veel meer zal moeten worden uitgebreid.

De collecte.
Het heeft nogal wat moeite gekost de vergunning voor het houden van een geldinzameling op straat te krijgen. Onze vereniging heeft te weinig bekendheid, was het oordeel van velen, die de aanvrage moesten beoordelen. Toch hadden wij succes, 250 collectanten gaven zich op. Dat heeft ons gesterkt om door te gaan; volgend jaar beter. De propaganda, die in de weken, voorafgaande aan de 12de Juli is gemaakt, is voor ons werk van grote betekenis geweest.

De propaganda.
Hoewel de propaganda geen ogenblik vergeten wordt, heeft de propagandacommissie in de maand October een plan de campagne opgemaakt en aan de onderafdelingen voorgelegd.
Allereerst bijeenkomsten met leden en introducé's. Deze werden reeds gehouden in Charlois, West II, Vreewijk-Bloemhof, Crooswijk, Hillegersberg. Mevrouw Krul en de heren Goosen, v. d. Busse en Melk hielden inleidingen over doel en streven van Humanitas. Films van de Regeringsvoorlichtingsdienst en muziek gaven een prettig karakter aan de bijeenkomsten, die allen zeer goed slaagden. Nieuwe leden werden ingeschreven.

Grote propaganda-bijeenkomsten.
Deze werden gehouden door de afd. Noord. De toneelvereniging Nieuwe Kracht bracht met veel succes het stuk Ruwe Bolster ten tonele. Een goede avond.
Hillesluis had een cabaretavond in de aula van de H.B.S. Het gezelschap Brox had veel succes. De volle zaal luisterde met aandacht naar mevr. Krul.
Vreewijk—Bloemhof heeft 20 November een avond, waar mr J. in 't Veld zal komen spreken. Films, o.a. Finale, vullen verder de avond. De kaarten zijn nu reeds uitverkocht.

De propaganda-folder.
Er is een propaganda-folder verschenen. Kort, zeer kort. In een 20-tal zinnen met plaatjes een opwekking toe te treden als lid. Alle leden hebben zo'n folder ontvangen, met het verzoek deze aan anderen door te geven.
Heeft u al aan dit verzoek voldaan? Heeft u nog meer folders nodig? Wij zenden ze u gaarne, het adres is Oranjeboomstraat 1, telefoon 74587.

ADRESSEN VAN AFDELINGEN, CORRESPONDENTSCHAPPEN EN GEWESTEN VAN „HUMANITAS"

Aalsmeer: mevrouw J. Kraan–Kijzer, Sportlaan 57.
Akkerwoude (C): Bervoets, onderwijzer.
Alkmaar: A. Kleymeer, Bergerweg 37, telefoon kantoor K 2200-4441.
Almelo: mej. N. Weltevreden, Begoniastraat 40.
Amersfoort: mevrouw B. van Vollenhove –Alt, Soembastraat 9.
Ammerstol (C): A. de Graaf, Wilhelminastraat 20.
Amstelveen: A. E. Tap, Smedemanplein 16.
Amsterdam: tijdelijk: J. Kampmeijer, Westlandgracht 63 II.
Apeldoorn (C): G. T. de Jong, Asselsestraat 304, telefoon 5458.
Arnhem: J. Miechels, Passavantlaan 48, tel. 20787 (thuis); tel. 21186 (kantoor).
Assen (C): H. Scheltes, Groningerstr. 30b.
Bergambacht (C): L. de Jong, Schippersstraat 35.
Bergen (C): mevrouw J. Prins–Keizer, Nesdijk 67.
Bergen op Zoom: R. J. Krouwel, P. C. Turcqstraat 8.
Beverwijk (C): J. Davidson, Bankenlaan 183.
Bilthoven (C): W. C. Koppenberg, Parklaan 1.
Breda: A. J. Brouwer, Zandbergplein 25.
Capelle a.d. IJsel (C): v. d. Bogert, Bloemensingel 5.
Delft: mevr. H. E. Fraase Storm–v. d. Werken, Vermeerstraat 5.
Deventer: B. Groothuis, Diepenveenseweg 4 c.
Dordrecht: H. Boomsma, Anna Paulownastraat 40.
Edam: J. Haan, Burg. Versteeghsingel 12, telefoon 12.
Ede: mevr. H. Jacobs–Brouwer, Breelaan 4.
Eindhoven: mr P. van 't Hoff, Biesterweg 35, telefoon 7191.
Emmen (C): mevr. M. Naber–Klomp, 2de H. Boomstraat 1.
Enkhuizen (C): J. C. Zandstra, Burg. de Vosplein 3.
Enschede: vacature.
Flakkee: C. Gebraad, Wilhelminastraat 11, Oude Tonge.
Franeker: J. P. Drent, Prof. Schotanusstraat 3.
Goes: voorlopig: F. C. Schog, Leliestraat 51.
Gouda (C): M. Snelders, Krugerlaan 145.
's-Gravenhage: P. A. Weymar, Druivenstraat 24.
Groningen: W. Schor, Oppenheimstr. 39, telefoon 21418 (thuis).
Haarlem: F. H. W. Vliegen, Jan Haringstraat 53, telefoon 24103.
Heerenveen (C).: H. Wijnands, Van Beijma thoe Kingmaweg 5.
Heerlen: J. J. van Brouwershaven, Vrijherenberg 35, Heerlerheide.
Den Helder: P. J. Kroonstuiver, Krugerstraat 43.
Hengelo (Ov.): mevr. M. Muis–De Roo, St. Ludgerusstraat 1 x.
's-Hertogenbosch: H. Odinot, Celebesstraat 7.
Hilversum: C. Cabout, Vermeerlaan 21.
Hoek van Holland (C): J. van Luin, Seinpad 23.
Hoorn (C): H. Wesdorp, Jan Molenwerfstraat 8.
Landsmeer (C): mevr. J. H. Wormgoor –v. d. Veer, Zuideinde 262, tel. 314.
Leeuwarden: mej. K. Kiestra, Westerplantage 11.
Leiden: H. Zunderman Jr, Van 't Hoffstraat 3a, telefoon 22295.
Maassluis (C): mevr. A. Hamakers–d'Achard van Enschut, Willem de Zwijgerstraat 7.
Maastricht: mevr. B. de Swart–Thomassen, Baron van Hövellstraat 25.
Meppel (C): mevr. S. van Essen, Jufferenpad 47.
Middelburg: voorlopig: G. J. van Holthuysen, Lange Delft 123.
Nijmegen: mevr. L. de Boer–Hommes, Groenestraat 58.
Ommen: mevr. L. H. Wilmans, „Falga", Besthmen G 23.
Oosterbeek (C): J. M. Klaverdijk, Stortweg 13.
Oosterwolde: mevr. C. P. v. d. Broek–Kromhout, Molenweg 7.
Renkum (C): A. Jacobsen, Kroonweg 14, Heelsum.
Rhenen: E. Klootwijk, Bruine Ingseweg 52.
Rotterdam: R. H. v. d. Burg, Oranjeboomstraat 1, telefoon 74587.
Schiedam: mevr. Henneke, Julianalaan 96a, telefoon 68054.
Sneek: J. G. Zijlstra, Kloosterstraat 20.
Soest (C): K. de Haan, Van Lenneplaan 5 c.
Suameer (C): H. v. d. Duin, hoofd OLS.
Texel: A. Backer, Singel, Oudeschild.
Tilburg: G. H. Meyerman, Westlandstraat 26.
Uitgeest (C): J. Kroes, Kl. Dorregeest 6.
Utrecht: G. M. Mulder, Mozartlaan 4, telefoon 22439.
Velp: J. C. Vos, Zuider Parallelweg 14b.
Velsen: voorlopig: O. Bakkelo, Bloemendaalsestraatweg 147, Santpoort.
Vlaardingen: mevr. M. Don–'t Hart, Rotterdamseweg 106.
Vlissingen: L. de Priester, Calandstr. 16.
Voorburg: P. Huis, Koninginnelaan 19.
Voorne-Putten (C): C. J. ten Wolde, Slagveld 36, Brielle, telefoon 342.
Wageningen (C): B. Heij, Julianastr. 99.
Westelijk Schouwen: A. J. de Ruyter, hoofd O.L.S., Burgh.
Wildervank (C): B. P. Liese, Marg. Hardenbergstr. 3; tel. 618 Veendam.
Woerden: H. G. Prins, Stationsweg 8 I, telefoon 120, Insp. Dir. Bel.
Zaanstreek: A. ter Velde, Burg. v. d. Stadtstraat 47, Zaandam.
Zaltbommel: G. de Groot, Gamerschestraat 71.
Zandvoort: G. Schrader, Bilderdijkstr. 20
Zeist: mevr. E. van Riet, Herenlaan 15.
Zierikzee: L. de Boer, Hoofdpoortstraat C 617.
Zwolle: F. W. Frek, Molenweg 198.
Zwijndrecht (C): H. de Vos, K. Doormanlaan 4.

(C) = correspondentschap.

Gewestelijke secretariaten:

Noord-Brabant/Limburg: J. A. H. van der Velden, Biesterweg 35, Eindhoven, telefoon 7191.
Noord-Holland: vacature.
Zuid-Holland: B. Drukker, Prof. Kam. Onneslaan 170b, Schiedam, tel. 67587.
Overijsel: A. v. d. Wees–De Jonge, Van Lennepstr. 7, Zwolle, tel. 5882.
Zeeland: mej. E. H. Kloevekorn, Noordweg 115, St Laurens, telefoon 2997, (Middelburg).

verzekerings-maatschappij

Verzeker U bij De Centrale, die haar winst besteedt voor sociale en culturele doeleinden.

Levens- en spaarverzekeringen, studie- en uitzetverzekeringen, pensioen- en begrafenispolissen.

Gunstige voorwaarden en voor ieder passende tarieven.

DE CENTRALE
ARBEIDERS-VERZEKERINGSBANK
Hoofdkantoor: Rijnstraat 28, Den Haag

Bijkantoren te Amsterdam, Arnhem, Groningen en Rotterdam.